

Основни правила за безопасно преснарядяване на боеприпаси

■ текст и снимки - Димитър Петрофф,
Тексас, САЩ

Законодателството в повечето от нашите щати регламентира безпроблемното снарядяване на боеприпаси у дома. Това обаче далеч не означава, че стрелците, които го практикуват, не са подготвени по отношение на мерките за безопасност. Често снарядяването на боеприпаси се извършва и по време на състезания в специално пригодени за това помещения. За целта се използват ръчни преносими преси, матрици и инструменти, комплектовани в специални кутии. Обикновено на турнирите

Пълненето на празните гилзи в домашни условия и създаването на нови боеприпаси – т.нар. преснарядяване, е процес, при който трябва задължително да се спазват определени правила за безопасност. От съблюдаването им зависи не само здравето на стрелящия с преснарядените патрони, но много често и безопасността на стоящите наоколо. Въпреки че при работата с високо запалимите и избухливи барути и капсули основното внимание трябва да се насочи към осигуряване на безопасност на работното място (далеч от открит огън, топлина или дори от статично електричество), не по-маловажно е и стриктното спазване на всички детайли от всяка отделна стъпка в преснарядяването.

← Никой не би искал да държи револвер, с който се случва нещо подобно – експлозия в барабана в резултат на предозирен заряд. Проверката за липса на удвоена доза е от изключително значение за безопасността.

по бенчрест се събират десетки състезатели, а често и голям брой зрители. Безпроблемното провеждане на такива състезания, при които всеки от състезателите снарядява амунициите си според конкретните климатични особености на стрелбището, изисква железни мерки за сигурност, професионализъм по отношение на преснарядяването и спазване на всички правила за безопасност.

В настоящия материал ще бъдат разгледани изискванията за безопасност при работа с барут, капсули, олово, а също и основ-

ните принципи, които всеки релоудър би трябвало да възприеме в часовете, през които снарядява патроните си.

«Основни предпазни мерки при преснарядяване

1. Модерните амуниции използват за енергиен източник барут. Бездимните барути са доста по-енергоносими в сравнение с черния барут или Pyrodex-а. Никога не трябва да се замества бездимния барут с Pyrodex или с черен барут. Обратното също е недопустимо. Не трябва да се правят и смеси от тези различни барути.

2. Трябва да се спазват стриктно инструкциите по преснарядяване. Не трябва да се заместват едни компоненти с други в описаните заряди. Преснарядяването винаги трябва да започва с минималния посочен в таблиците заряд. В процеса на преснарядяването на даден боеприпас и пригаждането му за конкретното оръжие постепенно трябва да се увеличава дозата на барута, но никога над максимума. Много е вероятно да се достигне максимална прецизност на амуницията, преди в гилзата да се вложи най-голямата посочена доза барут.

3. Никога не трябва да се превишава посоченото в таблиците максимално тегло на барута. Превишеното налягане, получено в резултат на превишаване на теглото барутно съдържание, може да доведе до повреди в оръжието, сериозни наранявания на стрелящия или дори до неговата смърт.

4. Винаги трябва да се разбира какво се прави и защо трябва да се направи по описания начин. Ако е налице и най-малкото съмнение относно дадена стъпка или детайл в преснарядяването, единствената правилна стъпка е да се потърси съвет от по-квалифициран релоудър. Понякога и най-незначителният на пръв поглед детайл от процеса

➤ Този GLOCK 40 вече никога няма да може да стреля. За щастие това не важи за стрелца, който се е отървал по чудо!

◀ От Colt-а не е останало почти нищо здраво.

може да се окаже фатален с оглед на сигурността на стрелящия.

5. Бъдете концентрирани по време на преснарядяването. Не преснарядявайте, когато сте разстроени, разтревожени или изморени. Отклоняването на вниманието или разсейването по време на релоудинг-сесията са предпоставка за грешки и от тук – за потенциална възможност от нараняване по време на стрелбата.

6. Изработете си процедура за релоудинг и я следвайте стриктно. Не разбърквайте операциите в процеса. Преминвайте към следващата стъпка, когато напълно сте приключили с предишната по отношение на всички патрони, които преснарядявате.

7. Позиционирайте масата за релоудинг на място, където барутът и капсулите няма да са изложени на пряка топлина, искри или огън. Всеки един от тези три фактора самостоятелно (или в комбинация с друг) със сигурност би довел до детонация.

8. Никога не пушете, докато преснарядявате.

9. Винаги носете предпазни очила, докато преснарядявате.

10. Дръжте оборудването и компонентите далеч от достъпа на малки деца.

11. Поддържайте своята маса за релоудинг чиста и подредена.

12. Обозначавайте с етикети компонентите и преснарядените боеприпаси за лесна идентификация. Не се опитвайте да запомните компонентите на вече преснарядените боеп-

↑ Smith & Wesson 329PD – от барабана не е останало нищо здраво.

↓ Marlin Lever-action – стомана или разкъсана като тръстика цев? Предоизран барут или неправилно вложен куршум водят до такива резултати.

рипаси. Те са абсолютно еднакви на външен вид с тези от предишната релоудинг-сесия (ако, разбира се, използвате едни и същи куршуми и гилзи). По време на ловен излет няма да сте в състояние да определите вида използван барут, теглото му или теглото на вложените куршуми в отделните патрони.

13. Не яжте, когато работите с олово.

14. Никога не се опитвайте да извадите с шомпол заседнал в патронника боеприпас. Използвайте помощта на квалифициран оръжейник, който да извади патрона.

Бездимни барути

Всички бездимни барути горят изключително бързо, но пистолетните барути и тези за гладкоцевно оръжие могат да горят по-бързо от карабинните. Лесно може да се забележат разликите във физическия размер и формата на гранулите на различните видове барут, но не могат да се забележат разликите в химическия им състав, които служат за контролиране на скоростта на горене. Т.нар. горещи капсули, поставянето на куршума твърде дълбоко, свръхкримпването (свръхпристягане) на гърлото на гилзата към куршума, тесните патронници, използването на куршуми с по-голям калибър, създаването на свръхнатоварени заряди и всичко, което може да доведе до увеличено триене на куршума в цевта, води също така и до превишаване на безопасното налягане при изстрела. При всички случаи преснарядяването трябва да е съпроводено с внимание към всеки детайл, търпение и педантизъм за осигуряване на безопасност и качествено произведени амуниции.

МЕРКИ ЗА БЕЗОПАСНОСТ ПРИ РАБОТА С БАРУТ

1. Никога не смесвайте барути от различни видове.
2. Използвайте барут, който е посочен в ръководствата за преснарядяване и само в дозите, описани в тези ръководства.
3. Съхранявайте барута на сухо и прохладно място.
4. Ако дозирате барута с обемна мярка, проверявайте температурата на обема преди започване, по време и след като приключите снарядяването.
5. Изваждайте на масата за релоудинг само барута, с който непосредствено ще работите.
6. Никога не замествайте бездимен барут с черен барут или с Pyrodex.
7. Не дръжте барут по джобовете на дрехите си. Винаги измивайте добре ръцете си след работа с барут.
8. Съхранявайте барута винаги и само в оригиналната му опаковка. Не го преопаквайте.
9. Дръжте кутиите с барута здраво затворени, когато не работите с него.
10. Различните барути са предназначени за различни нужди. Не ги използвайте извън предназначението им.
11. Бездимният барут е изключително лесно запалим. Ако се налага да унищожите развален барут, можете да го намокрите пред-

↑ В резултат на свръхналягането при изстрел с прегозиран боеприпас от цевта може да останат подобни парчета. Няма данни какво остава от стрелеца...

варително с вода и да го изхвърлите в канализацията.

12. След приключване на релоудинг-сесията върнете внимателно неупотребеното количество барут в оригиналната кутия. Не смесвайте различни видове барут помежду им.
13. Почиствайте разпилян барут с четка и домакинска лопатка. Не използвайте вакуумна машина, защото може да се стигне до експлозия.

МЕРКИ ЗА БЕЗОПАСНОСТ ПРИ РАБОТА С КАПСУЛИ

Капсулите се различават помежду си по началната експлозивна сила и по количес-

твото произведени от тях горещи газове. Не трябва да се смесват капсули от различни производители.

1. Никога не сваляйте от гилзите неизстреляни капсули. Първо ги изстреляйте в подходящо оръжие и след това ги отстранете от гилзите.
2. Не струговайте и не разширявайте по никакъв начин отворите за капсулния пламък в капсулното гнездо. Това би увеличило налягането в патронника при изстрела.
3. Свръхзапалването създава повишено налягане. Най-добри резултати се получават при използване на средно силни капсули с добро запалване.
4. Не използвайте капсули, които не бихте могли със сигурност да идентифицирате.
5. Съхранявайте капсулите в оригиналните им опаковки, докато работите с тях. Върнете неизползваните капсули в същите опаковки. Не ги съхранявайте разбъркани или в насипно състояние. Съществува риск от цялостна детонация, ако един от капсулите се възпламени.
6. Ако се установи усилие при поставянето на капсула на гилзата, спрете незабавно и разучете причината. Не натягайте върху капсула с лоста на пресата.
7. Съхранявайте капсулите на сухо и прохладно място. Високата температура, като например през лятото в тавански помещения, може да доведе до повреждане на капсулите.

8. Не пилайте капсулите с пръсти, по които има остатъци от оръжейна смазка или почистващи препарати. Маслените съставки влошават запалимостта.
9. Възможно е да се разпилеят капсули по прогресивните релоудинг машини в резултат на вибрациите. Винаги почиствайте машините след релоудинг-сесия.

РАБОТА С ОЛОВО

Оловото е познато като материал, който причинява детеродни дефекти, възпрепятства репродуктивността и причинява други сериозни здравословни увреждания. Работата с него трябва да е съпроводена с извънредно внимание. С оловни куршуми или оловни заряди трябва да се работи в добре проветриви помещения. Винаги след работа с олово, и особено преди ядене, ръцете трябва да се измиват добре. Стрелба с оръжие в лошо вентилирани помещения, почистване на оръжията или работа с боеприпаси също може да доведе до отделяне на олово. Винаги трябва да се използва подходяща вентилация.

↑ Октопоз с четири пипала или „цъфнала“ цев?

ПРЕСНАРЯДЯВАНЕ НА КАРАБИННИ И ПИСТОЛЕТНИ БОЕПРИПАСИ

1. Изследвайте гилзите преди преснарядяването. Отстранете всички гилзи, които не са в добро състояние.
2. Етиктирайте кутиите с преснарядени боеприпаси. Обозначете калибъра, капсула, барута и дозата му, куршума и теглото му, а също така и датата на релоудинг-сесията.
3. При амунициите за късо оръжие дълбочината на влагане на куршума е от голямо значение. Барутите за тези патрони изгарят твърде бързо поради късите цеви, в които се използват. Те са чувствителни към малки разлики в кримпването на куршума (стягането на гърлото на гилзата около него), твърдостта на куршумите, диаметъра на куршумите, количеството на капсулния пламък и най-вече към дълбочината на влагане на куршума.
4. Проверявайте общата дължина на боеприпаса, за да сте сигурни, че куршумът е вложен на правилната дълбочина в гилзата. Натрупването на олово или грес в поставящата куршума матрица може да доведе до по-дълбоко влагане на куршума.
5. Ако произвеждате свои собствени куршуми, помнете, че тяхната твърдост, диаметър и обмазване влияят върху балистиката.

НЕДОПУСКАНЕ НА ЛИПСВАЩ ИЛИ УДВОЕН ЗАРЯД

1. Лесно е да се удвои зарядът в гилзата, особено ако се преснарядяват голямо обемни гилзи. За да се избегне това, се използва елементарен инструмент за проверка на височината на барутния стълб в гилзата. Късо парче от пластмасова кука за плетене с подходяща дебелина върши чудесна работа.
2. Проверка за нивото на барутния заряд може да се направи и с лъч от малко джобно фенерче, насочен косо в гърлата на гилзите върху поставката за релоудинг. Така може да се установи липсващ или удвоен заряд.